

สถานการณ์ในตะวันออกกลาง

1. ความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ยังคงตึงเครียด นับตั้งแต่การจัดตั้งรัฐบาลใหม่ของปาเลสไตน์ เมื่อเดือน มี.ค. 2549 และการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ของอิสราเอล เมื่อเดือน พค 2549 เป็นต้นมา ความรุนแรงเริ่มขึ้นเมื่ออิสราเอลโจมตีฉนวนกาซา (Gaza) เพื่อช่วยเหลือทหารอิสราเอล 1 คน (Corporal Gilad Shalit) ที่ถูกกลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์จับตัวไปเมื่อ 25 มิ.ย 2549 และการที่รัฐบาลสมานฉันท์ (National Unity Government) ระหว่างกลุ่มฮามาสและฟาตาค์ของปาเลสไตน์ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ 6 กพ 2550 ประสบความล้มเหลวในการแสวงหาการยอมรับจากต่างชาติ ทำให้การผลักดันกระบวนการสันติภาพประสบอุปสรรค

ปัญหาความขัดแย้งภายในปาเลสไตน์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภูมิภาคตะวันออกกลางยังคงมีความไม่มั่นคง กลุ่มฮามาส และฟาตาค์ (ซึ่งมีนโยบายที่เป็นสายกลางกว่ากลุ่มฮามาส) มีความขัดแย้งและไม่สามารถประนีประนอมกันจนนำไปสู่การปะทะกันอย่างรุนแรงในกาซา ความรุนแรงได้ขยายเข้าไปในอิสราเอล เช่น มีการยิงจรวดกาซาม (Qassam) เข้าไปในเมือง Sderot ของอิสราเอล ซึ่งอิสราเอลตอบโต้ด้วยการโจมตีกาซาทางอากาศ

แม้ว่ากลุ่มฮามาสซึ่งมีกองกำลังที่เหนือกว่าฟาตาค์จะเข้ายึดครองกาซาไว้ในเดือน มิ.ย. 2550 แต่กลุ่มฟาตาค์ยังมีความได้เปรียบทางการเมือง โดยสามารถยึดครองอำนาจรัฐบาลและเขตเวสต์แบงก์ไว้ได้ ปธน Mahmoud Abbas (หรือ Abu Mazen) ของปาเลสไตน์ (ผู้นำฝ่ายฟาตาค์) ได้ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญปาเลสไตน์ประกาศกฎอัยการศึกและประกาศถอดถอน นรม Ismail Haniyaa (ผู้นำฝ่ายฮามาส) และ รมต ฝ่ายฮามาสทั้งหมด และแต่งตั้งนาย Salam Fayyad อดีต รมว ก คลังปาเลสไตน์ เป็นนรม นอกจากนี้ ครม ปาเลสไตน์ชุดใหม่ มาจากกลุ่มฟาตาค์ทั้งหมด และมีฐานที่ตั้งในเขตเวสต์แบงก์ (West Bank) ทั้งนี้ รัฐบาลปาเลสไตน์ถูกเงินดังกล่าวได้รับการตอบรับด้วยดีจากอิสราเอล สหรัฐฯ EU รัสเซีย (กลุ่ม Quartet) อียิปต์ และ OIC

อิสราเอลเริ่มเจรจาสันติภาพอีกครั้งกับ ปธน Abbas และได้โอนเงินภาษีปาเลสไตน์ที่ยึดไว้ คืนให้ปาเลสไตน์ 118 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (จากทั้งหมด 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และปล่อยตัวนักโทษปาเลสไตน์ (ฝ่ายฟาตาค์) ซึ่ง ปธน Abbas ได้ตอบแทนด้วยการสั่งให้สมาชิกกลุ่มฟาตาค์ที่วางอาวุธ อย่างไรก็ตาม อิสราเอลยังคงระมัดระวังในการเจรจากับกลุ่มฟาตาค์ โดยยังไม่ละทิ้งข้อเรียกร้องให้กลุ่มฟาตาค์เจรจาให้กลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์อื่นๆ ยอมรับเงื่อนไข 3 ประการของกลุ่ม Quartet ได้แก่ (1) การยุติความรุนแรง (2) การยอมรับการมีอยู่ของอิสราเอล และ (3) การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลงสันติภาพที่ผ่านมา

อิสราเอลยังไม่ไว้วางใจกลุ่มฟาตาค์มากนัก โดยยังไม่ส่งมอบอำนาจการดูแลรักษาความปลอดภัยในเวสต์แบงก์ให้กลุ่มฟาตาค์ และไม่รื้อถอนจุดตรวจค้น (checkpoints) ระหว่างอิสราเอล-เวสต์แบงก์ รวมทั้งยังไม่เร่งรัดที่จะแก้ไขปัญหา final status issues ซึ่งเป็นข้อเรียกร้องของปาเลสไตน์มาโดยตลอด ได้แก่ (1) เขตแดนปาเลสไตน์ ซึ่งเป็นปัญหา เนื่องจากอิสราเอลยังคงก่อสร้างที่อยู่อาศัยของชุมชนชาวอิสราเอล ก่อสร้างกำแพงล้อมรอบพื้นที่ซึ่งปาเลสไตน์ถือว่าเป็นการดินแดนปาเลสไตน์ และอิสราเอลไม่ยอมยกสิทธิการใช้เส้นทางเชื่อมระหว่างกาซา-เวสต์แบงก์ให้ปาเลสไตน์ (2) สิทธิการครอบครองนครเยรูซาเล็ม ซึ่งอิสราเอลและปาเลสไตน์ต่างต้องการให้นครเยรูซาเล็มเป็น

เมืองหลวง แต่นครเยรูซาเล็มมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และมีชุมชนนับถือศาสนาユดาเย คริสต์ และอิสลาม ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกันมาก ทำให้การแบ่งเส้นเขตแดนยากลำบาก และ (3) ปัญหาผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ อิสราเอลต้องการให้ผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์กลับเข้าสู่พื้นที่รัฐปาเลสไตน์ในปัจจุบัน ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยเดิมก่อนการอพยพออกจากอิสราเอล ซึ่งปัจจุบันอาจกลายเป็นพื้นที่ชุมชนชาวยิว แต่ปาเลสไตน์ต้องการได้ดินแดนคืนทั้งหมด นอกจากนั้น อิสราเอลต้องการให้ปาเลสไตน์ยอมรับว่า อิสราเอลเป็นรัฐของชนชาติยิว ก่อนการเจรจาใดๆ ในขณะที่ปาเลสไตน์ไม่ยินยอม เนื่องจากเกรงผลกระทบต่อสิทธิของผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ในการคืนถิ่นที่อยู่เดิมในพื้นที่อิสราเอล และปัญหาผลกระทบต่อชาวอิสราเอลเชื้อสายอาหรับ ที่มีอยู่ร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดของอิสราเอล

กรณีนายทหาร Corporal Gilad Shalit/ กรณีการคุมขังนักการเมืองปาเลสไตน์ ในวันครบรอบ 1 ปีของการจับกุมนาย Shalit ที่ผ่านมา กลุ่มฮามาสเรียกร้องให้อิสราเอลปล่อยตัวชาวปาเลสไตน์ที่ถูกคุมขัง 350 คน แลกกับนาย Shalit ซึ่งอิสราเอลยังคงเพิกเฉย

สถานะทางการเมืองของรัฐบาลปาเลสไตน์ (ฟาตาค์)

- รัฐบาลปาเลสไตน์ (ฟาตาค์) ยังไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาปาเลสไตน์เกินครึ่งถูกอิสราเอลจำคุกในข้อหาก่อการร้าย (ปัจจุบัน มีชาวปาเลสไตน์ รวมทั้งนักการเมืองปาเลสไตน์ ถูกจับกุมในข้อหาเกี่ยวข้องกับก่อการร้ายประมาณกว่า 10,000 คน) นอกจากนั้น ครม ปาเลสไตน์ (ฟาตาค์) ยังมีปัญหาเรื่องความชอบธรรม เนื่องจากมีสถานะเป็น ครม ชั่วคราวที่จัดตั้งภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉิน โดยปธน Abbas ซึ่งตามกฎหมายแล้ว ปาเลสไตน์อาจต้องจัดการเลือกตั้ง ปธน และ สส อีกครั้งหนึ่ง แต่ขณะนี้ รัฐบาลปาเลสไตน์ยังไม่สามารถกำหนดวันจัดการเลือกตั้งได้ เนื่องจากกาชายังอยู่ภายใต้การยึดครองของกลุ่มฮามาส และกลุ่มฟาตาค์ ยังคงปฏิเสธที่จะเจรจากับกลุ่มฮามาส โดยภายหลังเหตุการณ์การจลาจลในกาชา เมื่อวันที่ 11 พย 2550 ซึ่งตำรวจ (ฝ่ายฮามาส) ได้ยิงชาวปาเลสไตน์ที่ชุมนุมเพื่อระลึกถึงวันครบรอบการตายของนาย Yasser Arafat อดีตผู้นำปาเลสไตน์ นาย Abbas ได้เรียกร้องให้ชาวปาเลสไตน์ในกาชา ขับไล่กลุ่มฮามาสออกจากกาชา ซึ่งกลุ่ม ฮามาส ตอบได้ว่ากลุ่มฮามาสเป็นประหนึ่ง "เสาหลักของสังคมปาเลสไตน์ที่ไม่สามารถรื้อถอนได้"

- กลุ่มฮามาสและกลุ่มปาเลสไตน์ติดอาวุธอื่นๆ ยังไม่ยุติการยิงจรวดโจมตีอิสราเอล ส่งผลให้ เมื่อ 19 กย 2550 รัฐสภาอิสราเอลประกาศให้พื้นที่กาชา เป็น "hostile entity" และสั่งระงับการส่งไฟฟ้าให้กาชา เพื่อกดดันมิให้มีการยิงจรวดโจมตีอิสราเอล แต่กลุ่มปาเลสไตน์ติดอาวุธ Popular Resistance Committee, Islamic Jihad และ Army of Islam ยังคงยิงจรวด Qassam เข้าไปในพื้นที่อิสราเอล กองทัพอิสราเอลจึงโจมตีกาชา และค่ายผู้ลี้ภัยในเวสต์แบงก์ และเมื่อวันที่ 25 ตค 2550 รมว กห อิสราเอลสั่งระงับการส่งไฟฟ้าและเชื้อเพลิงเข้าไปในกาชา เป็นระยะเวลา 15 นาที เพื่อเป็นการตอบโต้ที่กลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์ในกาชา ที่ยังคงยิงจรวดเข้าไปในพื้นที่อิสราเอล โดย รมว กห อิสราเอลกล่าวว่า มาตรการตัดไฟเป็นการตอบโต้กลุ่มฮามาสที่ไม่รุนแรง และยังคงคำนึงถึงมนุษยธรรม

- เลขาธิการ UN นาย Ban Ki Moon ได้แสดงความกังวลว่า อิสราเอลต้องรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชนต่อประชาชนปาเลสไตน์ในกาชา และทั้งอิสราเอลและกลุ่มติดอาวุธปาเลสไตน์ในกาชา ควรยุติความรุนแรงที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผู้แทน EU ที่กล่าวว่า การตัดไฟดังกล่าวว่าเป็นผลร้ายต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวปาเลสไตน์ในกาชา และเป็นการสนับสนุนกลุ่มฮามาสโดยทางอ้อม อนึ่ง หน สนง

UNRWA กล่าวว่า UNRWA สามารถจัดส่งอาหารให้แก่ประชากรในกาซา เพียงร้อยละ 80 ซึ่งอาหารที่จัดส่งนี้ สมองความต้องการอาหารรายวันของร่างกายมนุษย์เพียงร้อยละ 61

กระบวนการสันติภาพอิสราเอล-ปาเลสไตน์ (ฟาตาค์)

- ก่อนการประชุม Middle East Peace Conference ที่เมือง Annapolis ซึ่งเป็นความพยายามของสหรัฐฯ ที่จะให้มีการรื้อฟื้นการเจรจาสันติภาพหลังจากชะงักงันมาเป็นเวลา 7 ปี หลายฝ่ายวิจารณ์ว่าการประชุมฯ ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับระเบียบวาระการประชุมและเป้าหมายของการประชุม รวมทั้งเห็นว่า การประชุมฯ อาจไม่สามารถบรรลุข้อตกลงใด ๆ ที่เป็นรูปธรรม

- ในส่วนของอิสราเอล นรม Olmert ถูกกดดันจากกลุ่มการเมืองฝ่ายขวาของอิสราเอลไม่ให้มีท่าทีอ่อนข้อต่อปาเลสไตน์ โดยเมื่อวันที่ 15 พย 2550 ในรัฐสภา Knesset มีการเสนอกฎหมายป้องกันไม่ให้เกิดการแบ่งแยกนครเยรูซาเล็ม และกฎหมายให้นำเงินภาษีปาเลสไตน์ที่อิสราเอลยึดไว้มาใช้ในการซ่อมแซมความเสียหายจากจรวด Qassam นอกจากนี้ ผลการสำรวจประชามติในอิสราเอลระบุว่า ประชาชนอิสราเอล 51 % ไม่เห็นว่าการประชุมจะช่วยแก้ไขปัญหาสันติภาพในตะวันออกกลาง ส่วนฝ่ายปาเลสไตน์ ปธน Abbas ก็ถูกโจมตีจากกลุ่มฮามาส และกลุ่ม Islamic Jihad ซึ่งเรียกร้องให้รัฐบาลปาเลสไตน์ (ฟาตาค์) ไม่อ่อนข้อต่อข้อเรียกร้องของอิสราเอล โดยฮามาสได้เรียกร้องให้ปท อาหรับ ปฏิเสธการเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และประณามความพยายามใดๆ ที่จะนำไปสู่การปรับความสัมพันธ์กับอิสราเอลไปสู่ขั้นปกติ ในขณะที่ U เห็นว่า การประชุมที่สหรัฐฯ มีเป้าหมายเพียงตอบสนองความต้องการของสหรัฐฯ และอิสราเอลเท่านั้น และเมื่อวันที่ 26 พย 2550 ได้มีกลุ่มผู้ชุมนุมชาวยิวในเขตเวสต์แบงก์ออกมาชุมนุมเรียกร้องไม่ให้เกิดการอ่อนข้อเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานชาวปาเลสไตน์ในเวสต์แบงก์และเยรูซาเล็มตะวันออก และกลุ่มผู้สนับสนุนฮามาสออกมาประท้วงในพื้นที่ฉนวนกาซา

ผลของการประชุมที่ Annapolis

- เมื่อ 27 พย 2550 มีผู้แทนกว่า 40 ปท เข้าร่วมการประชุมฯ โดยเฉพาะ นาย Ban Ki Moon เลขาธิการ UN นาย Tony Blair ผู้แทนพิเศษใน ตอ กลางของกลุ่ม Quartet นาย Amr Moussa เลขาธิการ Arab League และชาติอู่อาระเบีย

- ที่ประชุมฯ ได้ออก Joint Declaration ซึ่งมีสาระสำคัญ ได้แก่ (1) ทุกฝ่ายจะร่วมกันผลักดันให้มีข้อตกลงสันติภาพร่วมกันภายในปี 2551 (2) จะจัดตั้ง steering committee ประกอบด้วยตัวแทนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยการประชุมครั้งแรกจะจัดขึ้นในวันที่ 12 ธค 2550 และ นรม Olmert และ ปธน Abbas จะพบหารือกันทุก 2 สัปดาห์ หลังจากนั้น (3) ทั้ง 2 ฝ่ายจะร่วมกันปฏิบัติตามข้อผูกพันภายใต้ road map ปี 2003 จนกว่าข้อตกลงสันติภาพจะบรรลุผล

- การประชุมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทุกฝ่ายต้องการสันติภาพ แต่ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงใด ๆ ซึ่งทำให้การเจรจายังคงยืดเยื้อ เนื่องจากข้อจำกัดของนาย Olmert และนาย Abbas ซึ่งถูกกดดันจากกลุ่มคัดค้านในอิสราเอลและกลุ่มฮามาส อิสราเอลยังคงย้ำเงื่อนไขให้กลุ่มฮามาสยุติความรุนแรงและยอมรับการมีอยู่ของประเทศอิสราเอลก่อน จึงจะสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพ มิเช่นนั้นอิสราเอลจะไม่เจรจากับกลุ่มฮามาส

2. ท่าทีไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งอิสราเอล-ปาเลสไตน์

1. ไทยเห็นว่า การปฏิบัติการด้วยความรุนแรง ได้สร้างความสูญเสีย แยกแยก ทำให้สถานการณ์ในปาเลสไตน์ และภูมิภาคตะวันออกกลางเลวร้ายลงไปอีก และต้องการเห็นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ความยับยั้งชั่งใจ ยุติการใช้ความรุนแรง และแก้ไขปัญหาด้วยการเจรจาและวิถีทางการทูต

2. ไทยวางตัวเป็นกลางในปัญหาปาเลสไตน์ อย่างไรก็ดี ไทยสนับสนุนการได้มาซึ่งสิทธิในการกำหนดใจตนเองของปาเลสไตน์

3. ไทยต้องการเห็น UN และประชาคมระหว่างประเทศมีบทบาทในการแก้ไขคลี่คลายปัญหาปาเลสไตน์ อย่างแข็งขันมากขึ้น บนพื้นฐานของ Road Map ของกลุ่ม Quartet และข้อมติต่างๆ ของ UN

4. ไทยมีความกังวลต่อสถานการณ์ความรุนแรงในฉนวนกาซา ซึ่งสร้างความเสียหายและทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

5. ไทยสนับสนุนกระบวนการสันติภาพในตะวันออกกลาง ซึ่งเน้นการเจรจาและความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงหลีกเลี่ยงถ้อยคำที่เอนเอียงในการสนับสนุนหรือรับรองกลุ่มฟาตาค์ หรือฮามาส เพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

6. ไทยยินดีต่อพัฒนาการของกระบวนการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของอิสราเอลและปาเลสไตน์จากการประชุมที่เมือง Annapolis ไทยหวังว่า UN จะผลักดันฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการเจรจาที่จะมีขึ้นต่อไป เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาและสามารถนำไปสู่การเจรจาอย่างจริงจังในขั้นต่อไป

* * * * *

Israeli-Palestinian Conflict (1/2)

- Thailand **is pleased to learn of the Middle East Peace Conference** held in **Annapolis** in November 2007 and **hopes** that the Annapolis meeting **will help push forward the Peace Process** and leads to **an acceptable solution** for all parties concerned.
- Thailand has always been supportive of the **UN** and other **relevant multilateral frameworks** and supports the **Two-State Solution** for **just** and **lasting peace** in the region.
- Thailand hopes that all parties will **resolve conflicts through diplomacy and negotiations** based on the **Road Map** of the **Quartet**, the **UN resolutions** and the **Arab Peace Initiative**.
- Thailand hopes that **the international community** will strengthen the effort in **supporting the resumption of the Peace Process**.

Israeli-Palestinian Conflict (2/2)

- Thailand **follows with concern** the **situation** in the **Gaza Strip** , the **West Bank** and the surrounding areas, and **regrets** the **loss of innocent lives and casualties** as well as the **destruction of infrastructure**, resulting from the ongoing conflict.
- (หากมี การหิ บยกรเี องความช้ ดแย้ งระหว่ าง Fatah และ Hamas)
We hope that all parties concerned will **exercise restraint** while doing their best to **move towards enhancing national reconciliation**.
- (หากมี การหิ บยกรเี องการก่ อการร้ ายและการใช้ ความร้ นแรงในอิ สราเอล-ปาเลสไตน์)
Thailand **has always condemned** the use of **violence in any form against innocent civilians**.

2. สถานการณ์ในเลบานอน

เมื่อวันที่ 12 ก.ค. 2549 อิสราเอลโจมตีเลบานอน เพื่อช่วยนายทหารอิสราเอล 2 คน (นาย Ehud Goldwasser และนาย Eldad Regev) ที่ถูกกลุ่ม Hezbollah ในเลบานอนจับกุมตัว เพื่อแลกกับข้อเรียกร้องให้ปล่อยนักโทษชาวอาหรับที่อิสราเอลจับกุมไป การโจมตีเลบานอนทางอากาศอย่างรุนแรงของอิสราเอล ส่งผลให้ชาวเลบานอนเสียชีวิตกว่า 1,200 คน และบาดเจ็บหลายพันคน โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเลบานอนได้รับความเสียหายมาก และชาวเลบานอนไร้ที่อยู่อาศัยกว่า 700,000 - 900,000 คน

อิสราเอลและเลบานอนบรรลุข้อตกลงหยุดยิงตั้งแต่วันที่ 14 ส.ค. 2549 ตามข้อมติ UNSC ที่ 1701 ซึ่งได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 11 ส.ค. 2549 ข้อมติฯ กำหนดให้กลุ่ม Hezbollah ยุติการโจมตีอิสราเอลและให้อิสราเอลยุติการปฏิบัติการทางทหารในเลบานอนโดยทันที และยังให้รัฐบาลเลบานอน และ United Nations Interim Forces in Lebanon (UNIFIL) ร่วมกันส่งกองกำลังเข้าไปในตอนใต้ของเลบานอน เพื่อควบคุมสถานการณ์ และให้อิสราเอลถอนกองกำลังไปอยู่หลังเส้นเขตแดน (Blue Line) ระหว่างสองประเทศ รวมทั้งให้มีการเพิ่มจำนวนกองกำลัง UNIFIL ซึ่งปฏิบัติการในเลบานอนเป็น 15,000 นาย

ปัจจุบัน เศรษฐกิจเลบานอนยังไม่ฟื้นตัวหลังจากถูกอิสราเอลโจมตี กลุ่มการเมืองและกลุ่มศาสนาต่างๆ ภายในเลบานอนยังคงแตกแยก กลุ่ม Hezbollah และซีเรีย ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเมืองภายในของเลบานอนมานาน ยังคงบั่นทอนเสถียรภาพของรัฐบาลเลบานอน และเมื่อเดือน พ.ค. 2550 สถานการณ์การเมืองภายในของเลบานอนกลับตึงเครียดขึ้นอีก เมื่อ UNSC รับรองข้อมติตั้งศาลระหว่างประเทศ เพื่อพิจารณาคดีฆาตกรรมนาย Rafik Hariri อดีต นรม. เลบานอน ซึ่งผู้ต้องสงสัยในคดีดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม Hezbollah และซีเรีย

รัฐบาลเลบานอนยังมีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มหัวรุนแรงภายในประเทศ โดยตั้งแต่วันที่ 20 พ.ค. 2550 เป็นต้นมา รัฐบาลเลบานอนสู้รบกับกลุ่ม Fatah al-Islam ซึ่งเชื่อว่า ได้รับการสนับสนุนจากซีเรียที่นอกค่ายผู้อพยพชาวปาเลสไตน์ Nahr El-Bared ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 200 คน บาดเจ็บ 310 คน และผู้ลี้ภัยชาวปาเลสไตน์เกือบทั้งหมด 30,000 คน ต้องอพยพออกจากค่ายดังกล่าว นอกจากนี้ มีการชุมนุมโจมตีขบวนการองค์การ UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA) ที่ขนส่งปัจจัยดำรงชีพไปให้ชาวปาเลสไตน์ รวมทั้งในช่วงปลายเดือนพค-กย 2550 ได้มีเหตุการณ์ระเบิด 8 ครั้งในเมืองต่างๆ ของเลบานอน มีผู้บาดเจ็บ 26 คน เสียชีวิต 8 คน (2 คน เป็น สส ที่ต่อต้านซีเรีย) นอกจากนี้ ยังมีการสู้รบระหว่างกองทัพเลบานอนและกลุ่มติดอาวุธที่สนับสนุนกลุ่ม Fatah al-Islam ภายนอกค่ายผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ Ein El-Hilweh

การสู้รบระหว่างกองทัพเลบานอนกับกลุ่มติดอาวุธข้างต้น เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่สุดในเลบานอนนับตั้งแต่สงครามกลางเมืองในช่วงปี 1975-90 มีความเป็นไปได้ว่า กลุ่ม Fatah al-Islam ได้รับการสนับสนุนด้านอาวุธโดยผ่านชายแดนด้านซีเรีย-เลบานอน ส่งผลให้สหรัฐฯ ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรัฐบาลเลบานอน และมีนโยบายต่อต้านซีเรีย ประกาศให้เงินช่วยเหลือกว่า 280 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อฝึกอบรมทหารให้รัฐบาลเลบานอน และประกาศให้กลุ่ม Fatah al-Islam เป็นกลุ่มก่อการร้ายสากล (global terrorist group) ตามกฎหมายสหรัฐฯ และให้อายัดทรัพย์สินบุคคล/องค์กรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มดังกล่าว

สถานะล่าสุด

- เมื่อต้นเดือน กย 2550 นรม Siniora ของเลบานอน แถลงข่าวว่า กองทัพเลบานอนสามารถกวาดล้างกลุ่ม Fatah al-Islam ได้หมดแล้ว อย่างไรก็ตาม UNSC แถลงว่า ยังมีการลักลอบขนอาวุธบริเวณชายแดนซีเรีย-เลบานอน และรัฐบาลเลบานอนไม่สามารถดูแลควบคุมชายแดนของตนได้ กลุ่มติดอาวุธอื่นๆ อาทิ Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command (PFLP-GC) และ Fatah Intifada มีการสะสมอาวุธอีกครั้ง

อนึ่ง เมื่อวันที่ 14 กย 2550 คทต ณ นครนิวยอร์ก แจ้งว่า UNRWA ได้ขอรับบริจาคเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ลี้ภัยจากค่าย Nahr el-Bared ประมาณ 54.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แล้ว ซึ่งเรื่องดังกล่าวกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของ กต

- แม้ว่า ปัจจุบัน ทหาร UNIFIL จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่แล้ว 13,058 นาย จาก 30 ประเทศ แต่ยังคงมีรายงานว่า เครื่องบินอิสราเอลยังคงบินผ่านเข้าไปในน่านฟ้าเลบานอน อยู่เป็นระยะๆ โดยปธน Emile Lahoud ของเลบานอนกล่าวใน UNGA 62 ว่า อิสราเอลละเมิดน่านน้ำ น่านฟ้า และเขตแดนของเลบานอน กว่า 500 ครั้ง ตั้งแต่การออกข้อมติ UNSC ที่ 1701

- สำหรับข้อเรียกร้องของเลบานอนในกระบวนการสันติภาพตอ กลาง นั้น ใน UNGA 62 ปธน Lahoud เรียกร้องให้อิสราเอลถอนทหารออกจากดินแดนยึดครองทั้งหมด ได้แก่ Shebaa Farms, Kfashouba Hills และพื้นที่ตอนเหนือบางส่วนของหมู่บ้าน Ghajar รวมทั้งให้อิสราเอลปล่อยตัวผู้ต้องขังเลบานอนทั้งหมด และมอบสิทธิในการใช้ทรัพยากรน้ำของเลบานอนคืนให้แก่เลบานอน พร้อมทั้ง มอบแผนที่ฝังทุ่นระเบิดทั้งหมดให้เลบานอน ด้วยทั้งนี้ ปธน Lahoud ยังคงย้ำว่า เลบานอนยินดีรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และแสดงความขอบคุณ ปท ที่ให้ความช่วยเหลือเลบานอนระหว่างถูกโจมตีจากอิสราเอลในเดือน กค 2549

- มีแนวโน้มว่า พรรคฝ่ายรัฐบาลของเลบานอนที่สหรัฐฯ ให้การสนับสนุน และพรรคฝ่ายค้านที่ใกล้ชิดกับซีเรีย อาจเผชิญหน้ากันอีกครั้ง หากรัฐสภาเลบานอนไม่สามารถเลือก ปธน คนใหม่ที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับได้ แทนนาย Emile Lahoud ปธน เลบานอน ซึ่งจะหมดวาระในปลายเดือน พย 2550 หรือหากการพิจารณาคดีของ นาย Rafik Hariri มีความคืบหน้าขึ้น ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 20 กย 2550 มีการลอบวางระเบิดสังหารนาย Antoine Ghanim สส ซึ่งต่อต้านซีเรีย ซึ่งผู้นำเลบานอนได้กล่าวประณามการกระทำดังกล่าว และย้ำว่าเลบานอนจะไม่ยอมให้ประเทศอื่น เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมืองภายในของตน ทั้งนี้ ซีเรียได้ปฏิเสธความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 5 พย 2550 UNSC ได้มีถ้อยแถลงสนับสนุนให้กลุ่มการเมืองทุกฝ่ายในเลบานอนสมานฉันท์เพื่อแก้ไขสถานการณ์ตั้งเครือข่ายทางการเมืองและปัญหาความไม่สงบในเลบานอน ทั้งนี้ นาย Ban Ki Moon เลขาธิการ UN ได้กล่าวเรียกร้องให้การแต่งตั้งปธน คนใหม่ของเลบานอนมีความโปร่งใส และแล้วเสร็จภายในวันที่ 24 พย 2550

ท่าทีของไทย

1. ไทยสนับสนุนการใช้ความยับยั้งชั่งใจและแก้ปัญหาด้วยวิถีทางการทูตในกรณีความขัดแย้ง (รัฐบาลไทยเคยออกแถลงการณ์ เมื่อ 14 ก.ค. 2549 ในช่วงที่อิสราเอลโจมตีเลบานอนระหว่างเดือน ก.ย.-ส.ค. 2549)

2. ไทยแสดงความเสียใจต่อการเสียชีวิตของผู้บริสุทธิ์จากการสู้รบ และการโจมตีทำร้ายพลเรือน (รัฐบาลไทยออกแถลงการณ์เมื่อ 31 ก.ค. 2549 แสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่อิสราเอลโจมตีที่อยู่อาศัยของพลเรือนที่เมืองคานา - Qana - ในเลบานอน ซึ่งทำให้ผู้บริสุทธิ์และเด็กเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก)

3. ไทยสนับสนุนการฟื้นฟูช่วยเหลือเลบานอนจากเหตุการณ์การสู้รบ (เมื่อ 2 ส.ค. 2549 รมว กต ได้มอบเงินช่วยเหลือจำนวน 150,000 USD ผ่านสภาภาคไทย และ International Committee of the Red Cross-ICRC เพื่อช่วยเหลือชาวเลบานอนที่ประสบภัยสงคราม)

4. ไทยสนับสนุนการดำเนินงานของ UNIFIL และรัฐบาลเลบานอน ในการรักษาสันติภาพ และหวังให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกับ UNIFIL และรัฐบาลเลบานอน ตามข้อมติ UNSC 1701 (รัฐบาลไทยบริจาคเงินสนับสนุนภารกิจของ UNIFIL เป็นประจำทุกปี)

5. ไทยสนับสนุนการยุติความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองและกลุ่มศาสนาต่างๆ ในเลบานอน โดยหวังให้มีการสมานฉันท์และการแก้ไขปัญหาด้วยการเจรจา

<p style="text-align: center;"><u>Situation in Lebanon (1/1)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Thailand strongly <u>supports social and economic recovery in Lebanon.</u> • (ปัญหาความขัดแย้งภายในการเมืองเลบานอน) Thailand <u>wishes that Lebanon would soon arrive at the end of sectarian tension and steadfastly return to peace and stability</u> based on the principles of <u>national reconciliation</u> and <u>negotiation.</u> • (หากมีการหยิกหยายของ UNIFIL) Thailand <u>hopes that all parties</u> concerned will <u>cooperate with the UNIFIL and the Lebanese Government</u> to restore peace and security in the area and prevent the resumption of conflict as well as further loss of civilian lives in full spirit of <u>UNSC resolution 1701.</u>	
--	--

*****

สถานการณ์อิรัก

- ภาพรวมสถานการณ์ในอิรัก ยังคงมีความวุ่นวายเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการเมืองและความมั่นคงภายใน อันเกิดจากเหตุการณ์สู้รบและก่อการร้ายภายในประเทศ ส่งผลกระทบให้กระบวนการฟื้นฟูบูรณะประเทศมีอุปสรรคและเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทั้งนี้ UNHCR ระบุว่า มีผู้ไร้ถิ่นฐานภายในประเทศอิรักประมาณ 2 ล้านคน และอีกกว่า 2 ล้านคนได้อพยพหนีภัยสงครามและความรุนแรงไปอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ซีเรีย จำนวน 1.4 ล้านคน จอร์แดน 7.5 แสนคน และประเทศอื่นๆ หลายแสนคน เป็นต้น

- รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ดำเนินยุทธศาสตร์ใหม่ต่ออิรัก ในด้านความมั่นคง เน้นการโจมตีที่ตั้งของกลุ่มก่อการร้ายในกรุงแบกแดดและเมืองสำคัญ รวมทั้งแสวงหาความร่วมมือกับผู้นำท้องถิ่น ซึ่งทำให้เหตุการณ์ความรุนแรงในกรุงแบกแดดได้ลดน้อยลงไปในระดับหนึ่งในช่วง 2-3 เดือนที่ผ่านมา ด้านการเมือง ได้เพิ่มแรงกดดันต่อรัฐบาลอิรักภายใต้การนำของ นรม. Nouri Al-Maliki ผู้นำกลุ่มชีอะห์ ในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองและการสร้างความปรองดองระหว่างกลุ่มต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัด (benchmarks) ในการประเมินความคืบหน้าของสถานการณ์ในอิรัก ทั้งนี้ สหรัฐฯ เห็นว่า การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวของรัฐบาลอิรัก

ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร รวมทั้งยังไม่พอใจรัฐบาลอิรักที่ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการปราบปรามกลุ่มติดอาวุธชาวชีอะห์ในอิรัก และมีความใกล้ชิดกับรัฐบาลอิหร่าน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมนิกายชีอะห์

- นอกจากนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ใหม่ สหรัฐฯ ได้พยายามกดดันซีเรีย และอิหร่าน และพยายามแสวงหาความร่วมมือจากประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาหรับเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสหรัฐฯ ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง ในการรวบรวมการสนับสนุนจากประเทศสำคัญ เช่น จอร์แดน อียิปต์ และกลุ่ม GCC อย่างไรก็ดี หลายชาติในโลกอาหรับ ซึ่งส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่ ยังคงแสดงความไม่พอใจรัฐบาลอิรัก (ภายใต้การนำของกลุ่มนิกายชีอะห์) ที่ประสบความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาความมั่นคง และการสร้างความสมานฉันท์

การประชุมประเทศเพื่อนบ้านเพื่อแก้ไขปัญหาอิรักที่กรุงแบกแดด เมื่อวันที่ 10 มี.ค. 2550

มีผู้แทนจากประเทศต่างๆ ทั้งประเทศเพื่อนบ้านอิรัก เช่น ซีเรีย และอิหร่าน ผู้แทนจาก Arab League และประเทศสมาชิก UNSC ที่ประชุมฯ ได้ออกแถลงการณ์ถึงการเคารพต่อบูรณภาพแห่งดินแดนอิรัก แสดงความกังวลอย่างมากต่อสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มนิกาย สนับสนุนแนวทางการป้องกันความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้าย สนับสนุนโครงการช่วยบูรณะฟื้นฟูอิรักภายใต้กรอบ UN รวมทั้งการดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการช่วยเหลือผู้อพยพและผู้ไร้ถิ่นฐานชาวอิรัก

การประชุม International Compact with Iraq เมื่อวันที่ 3 พ.ค. 2550 สหประชาชาติ และรัฐบาลอิรัก ได้ร่วมกันจัดประชุมนานาชาติ เพื่อระดมการสนับสนุนต่อแผนฟื้นฟูประเทศระยะ 5 ปี "International Compact with Iraq" ที่เมือง Sharm El-Sheikh อียิปต์ โดยประชุมฯ ได้มีมติสนับสนุนแผนงานดังกล่าว ซึ่งมีประเด็นสำคัญ อาทิ การสนับสนุนกระบวนการสร้างความปรองดองภายในชาติ การสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัย และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

- การประชุม ARF ครั้งที่ 14 ที่ประชุมได้แสดงความกังวลต่อสถานการณ์ในอิรัก (The Ministers voiced their concern over the situation in Iraq and reaffirmed their support for the Iraqi government and its efforts in pursuit of a secure, stable, prosperous, and unified Iraq. The Ministers welcomed the outcomes of the international meetings in Bagdad and Sharm El-Sheikh towards expediting national reconciliation and reconstruction that are crucial to the attainment of peace, security and development in Iraq.)

ท่าทีและบทบาทของไทย

- ไทยสนับสนุนการสร้างเสถียรภาพความมั่นคง และกระบวนการฟื้นฟูบูรณะอิรัก ที่ผ่านมา ไทยได้ให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติ และประชาคมระหว่างประเทศ ในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการฟื้นฟูบูรณะอิรัก อาทิ การบริจาคเงินผ่านคณะกรรมการกาชาดสากล จำนวน 10 ล้านบาท และช่วยเหลือด้านอาหารผ่าน World Food Program จำนวน 20 ล้านบาท ภายหลังสิ้นสุดสงคราม รวมทั้งส่งกองกำลังเฉพาะกิจ เข้าร่วมกองกำลังนานาชาติในอิรักเมื่อปี 2546-2547 เพื่อช่วยเหลือด้านการแพทย์ และการบูรณะซ่อมแซม นอกจากนี้ ยังได้จัดฝึกอบรมในสาขาต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของอิรักอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

* * * * *

Situation in Iraq:

- The situation in Iraq remains a major cause of concern for the international community. The continued violence in Iraq has obstructed the reconstruction process of the country for so long, and also resulted in a large number of refugees and displaced persons.

- Thailand supports the reconciliation within Iraq so that reconstruction of the country will move forward, and hopes that all parties concerned will put their acts together to bring peace and stability to the country as soon as possible.

- Thailand welcomes the success of the Meeting on the International Compact with Iraq which in Sharm El-Sheikh on 3 May 2007. We recognize that the rebuilding of the country is important, not only for the people of Iraq who have suffered for many decades, but also for the peace and stability of the region and the international community as a whole.

- Thailand, along with members of international community, has contributed to reconstruction activities in Iraq by extending humanitarian assistance since the war in Iraq ended, such as the donations to the ICRC (10 million Baht) and the WFP (20 million Baht) as well as dispatching the Humanitarian Task Force to join the Multinational Force between 2003-2004 with its task to provide medical service to the Iraqi people and to repair public infrastructure. At present, we have provided several training programs which have been organized in Thailand for human resources development of the Iraqi people.
